

Kerkuilen doorheen het uilengat

Dat de kerkuil vaak op het erf vertoeft is niet zo verwonderlijk. Hij vindt er een roestplaats, misschien zelfs broedgelegenheid maar vooral voedsel in en rond de boerderij : muizen in de huisweide, langs de haag of gewoon in de schuur of stallingen, op voorwaarde natuurlijk dat deze gebouwen toegankelijk zijn voor uilen. Bij halfopen schuren is de toegang verzekerd, ze kunnen eenvoudig in- en uitvliegen, maar in stallingen en gesloten schuren kunnen uilen pas de binnenruimte ontdekken wanneer een opening toegang biedt tot het gebouw : het aloude uilengat (oculi).

Deze ronde opening in de zijgevels van stallen en schuren biedt niet alleen de mogelijkheid om opgeslagen goederen zoals graan en stro te ventileren maar dus ook om uilen, kerkuilen en steenuilen, toegang te verschaffen en zo de aanwezig muizen te verschalken. Dit gebeurt vaak tijdens de winter, wanneer het voedsel buiten schaars wordt en de muizen meer binnen te vinden zijn. Een muisje verschalken in een binnenruimte vergt ook minder energie. Gewoon wat op een balk zitten wachten tot de muis verschijnt en dan toeslaan. Een koud kunstje in vergelijking met de vaak energierovende jachtvlucht en het ter plaatse blijven hangen om toch nog die ene broodnodige muis voor vannacht te slaan.

De vorm van het vlieggat voor uilen kan divers zijn gaande van een gewone ronde opening tot de meer kunstige vormen. De gewone ronde opening varieert tussen de 10 en 50 cm diameter. De toegankelijkheid voor uilen is natuurlijk afhankelijk van de grootte van het uilengat. Bij het kleine formaat van een tiental centimeter is de ruimte enkel toegankelijk voor de steenuil, het kleine broertje van onze kerkuil. Deze soort heeft tal van plaatsen in z'n leefgebied waar hij overdag rust en slaapt (roestplaats). Door deze uilengaten komen tal van extra ruimten beschikbaar voor dit sympathiek uiltje. Hierdoor kan de steenuil tijdens winderige dagen zich goed beschut opstellen waardoor hij minder energie verliest. De aanwezigheid van uilengaten op een boerderij is dus een extra troef voor de steenuil. Wanneer de diameter oploopt tot bijna 15 cm, kan ook de kerkuil meegenieten. Kerkuilen hebben een natuurlijke neiging om openingen in gebouwen te verkennen. Constant zijn ze op zoek naar ruimtes die voldoende donker zijn om tijdens de dag een uiltje te knappen maar ook om er een muisje te knippen. Bij 15 cm moet de kerkuil nog door de opening kruipen. Dit is niet geval meer wanneer deze 40 cm of meer bedraagt. Een bedreven kerkuil vliegt quasi doorheen deze opening, z'n vleugels moeten enkel een fractie van een seconde worden ingetrokken.

Vaak zien we echter dat deze uilengaten worden afgedicht met gaas, glas of metselwerk. Niet alleen verliest het uilengat z'n functies hierdoor, wanneer de opening wordt dichtgemetseld of met gaas dichtgemaakt ondergaat het gebouw hierdoor ook esthetisch een degradatie. Wie echter niet te houden is en toch overweegt om z'n uilengat af te schermen kan dit doen zonder de toegankelijkheid voor kerkuilen volledig teniet te doen. Achter de opening wordt gewoon een kerkuilenkast geplaatst zodat de uilen rechtstreeks de broedruimte induiken. Een tussenschot in de nestkast zorgt voor de noodzakelijke donkere ruimte vanbinnen. Het daglicht valt immers rechtstreeks de nestkast binnen, iets wat kerkuilen niet op prijs stellen. Eens ontdekt blijven kerkuilen de nestkast gebruiken om te roesten of te broeden en kun je dus, met wat geluk, jaarlijks genieten van uitvliegende jonge kerkuilen. Wie interesse heeft voor dit alternatief, kan contact nemen met een van de medewerkers van NWG De Kerkuil vzw.